

מערך שיעור בנושא דגל הגאווה מתאים לגילאי ד'-י"ב

עם פתיחת שנת הלימודים ארגון חוש"ן מציע לתלות דגל גאווה בכניסה לבית הספר על מנת לסמן לכל התלמידים את שביית הספר הוא מרחב שמבקש להיות בטוח עבורם. אנחנו עדות בתקופה האחרונה לריבוי מקרים של פגיעה או שריפה של דגלי להט"ב ובאופן כללי לאווירה קשה יותר ביחס לקהילה הגאה בארץ ועליה במקרי האלימות על רקע זה (מצורף מידע בסוף המסמך). אנו מעודדות את המחנכותים ואת מוסדות החינוך לקדם שיח סובלנות ולייצר אווירה בטוחה עבור התלמידים. את הלהט"בים שנמצאים ואת בכיתות (גם אם טרם יצאו מהארון) וחוותים את התקופה הזו כמאיימת. לפניהם הצעה למערך שיעור בנושא דגל הגאווה לפיתוח דיון בנושא.

מטרות:

1. נעסוק במקומם של סמלים בחינוך.
2. נלמד על ההיסטוריה והסימבוליות של דגל הגאווה.
3. ננהל דיון בנושא סובלנות וכבוד לסמלים של קבוצות מיעוט בחברה בדגש על להט"ב.

משך: 45 דק'.

עזרים:

פתקים, עטים וקופסה לקערה.
פלאפונים לתלמידים.
מומלץ אך לא מחייב - מקרן ומחשב.

פתיחה: סמלים שקרובים לליבנו (13 דק')

- נבקש מהתלמידותים לכתוב על דף 5 מאפיינים בזהות שלהם.
(ננסה להכווין לבחירת מאפיינים מגוונים בזהות, למשל: ישראלית, יהודיה, ספורטאית, טבעונית, צמחונית, קרניבורית, מושבניקית, עירונית, אוהדת קבוצה מסוימת, טיקטוקרית, צלמת, ציירת, זמרת, מתכנתת, מעריצה של X...)
- לאחר כתיבת הזהויות נבקש מהתלמידותים לכתוב ליד כל זהות שנבחרה משהו שמסמל אותה עבורן.
(למשל: דגל ישראל מסמל ישראליות, נעלי כדורסל מסמלות כדורסל, אבוקדו מסמל טבעונות, שיר מסוים או אימוג'י מסוים מסמלים את טיקטוק וכו).

- נחלק לתלמידים.ות פתקים, נבקש שיבחרו את הסמל שהכי קרוב לליבם. ויכתבו או יציירו אותו על הפתק ללא שם ויקפלו את הפתק.
- נאסוף את הפתקים לתוך קערה\קופסה.
- נעביר את הקופסה בין התלמידים.ות או נבחר פתקים בעצמנו [נשמור על אנונימיות של הכותבים.ות]. נקריא את הסמל שכתוב או נראה את הציור וננסה להבין ביחד איזו שייכות הוא מסמל? מה הסמל הספציפי נותן ביחס לשייכות\לזהות הזו? אילו ערכים הסמל מדגיש בתוך הזהות\שייכות? איך בוחרים סמל לשייכות מסוימת?

דיון: מקומם של סמלים בחברה (7 דק')

- כשאנחנו מסתכלות.ים על סמל שאנחנו מזדהים.ות איתו, מה זה מעלה בנו? מה הסמל נותן לנו?
- כשאנחנו מסתכלות.ים על סמל שאנחנו לא מזדהים.ות איתו, מה זה מעלה בנו? למה?
- למה אנשים צריכים סמלים? מה התפקיד של סמלים בחברה שלנו?
- אתם יכולים לדמיין חברה או קבוצת שייכות ללא סמלים? איך זה נראה?
- האם יש ערך לנתינת מקום לסמלים של קבוצות שאנחנו לא שייכות.ים אליהן? למה?
- בתחילת השיעור, כשחיפשתם.ן סמלים לזהויות שלכם - זה היה קל או קשה? מצאתם מיד? לקח לכם רגע לחשוב? למה?

דגל הגאווה - איסוף מידע בקבוצות (5 דק')

- נסביר שנתמקד עכשיו בסמל מסוים - דגל הגאווה. נסב את תשומת ליבן.ם של התלמידות.ים לכך שתלינו דגל בכניסה לבית הספר אם עשינו זאת.
- נחלק את הכיתה לקבוצות קטנות, כל קבוצה צריכה למצוא כמה שיותר מידע על דגל הגאווה (באמצעות טלפונים ניידים). שימו לב! זו תחרות. הקבוצה שתצליח להוסיף הכי הרבה פרטי מידע שלא נאמרו קודם תנצח.
- בזמן שהקבוצות מחפשות מידע נצייר על הלוח טבלה לספירת הנקודות בתחרות.
[מידע למורה מופיע בסוף המסמך]

דגל הגאווה - שיתוף המידע במליאה (10 דק')

- נאפשר לכל קבוצה לומר פרט מידע אחד בתורה, נכתוב על הלוח בנקודות את פרטי המידע, נספור את הנקודות של כל קבוצה על הלוח. נכתיר את הקבוצה המנצחת כמנצחת.
- אם זה לא עולה מהתלמידות נציף:
- ראיתם בזמן החיפוש כתבות שעוסקות בפגיעה בדגל הגאווה? כמה? ממת?
  - נסביר: בתקופה האחרונה יש עליה משמעותית בפגיעה בדגלי גאווה בישראל (ניתן להראות חלק מהכתבות שמופיעות למטה). מה דעתכם על זה? למה זה קורה כרגע?

אם העניין לא עלה - נוסיף שלאורך השנים תתי קהילות בתוך הקהילה הגאה יצרו לעצמן דגלים ייחודיים. ניתן להדפיס את הפוסטר המצורף בקישור זה ומכיל חלק מהדגלים:

<https://drive.google.com/file/d/1xgvRnNLUdRNKfZWuzmCiNNXc8Vl115Bp/view?usp=sharing>

דיון מסכם (10 דק')

**למורה: שימי לב, דיון זה עלול להיות רגיש. אנחנו יוצאות מנקודת הנחה שישנם תלמידים וות בכיתה שנמצאים וות בארון או שמישהו במשפחתם להט"ב. נשמור על דיון מכבד ורגיש עבורם.

- למה לדעתכם הקהילה הגאה צריכה סמל?
- בואו ניזכר בערכים שבחרה הקהילה הגאה לקדש באמצעות הדגל - למה הקהילה הגאה בחרה דווקא בערכים האלה? מה דעתכם על הערכים?
- מה לדעתכם מרגישה אדם להט"ב כשהוא היא רואה את הדגל במרחב הציבורי?
- אנחנו עדים וות בתקופה האחרונה לעליה במקרים של פגיעה בדגל הגאווה במרחב הציבורי. מה דעתכם על זה? למה אנשים בוחרים לפגוע בדגל? איך מרגישים וות להט"בים כשהם נחשפים לזה? מה המסר שמועבר להם?
- איזה מסר הייתם רוצותים לנעביר כקהילה בית ספרית ביחס לדגל הגאווה שתלינו כאן?

נסכם: למדנו היום על דגל הגאווה ועל הסימבוליות שבו עבור הקהילה הגאה. דיברנו על חשיבותם של סמלים עבורנו ועבור קהילות שונות. אנחנו עדות ועדים בתקופה האחרונה לעלייה במקרי האלימות כלפי הקהילה הלהט"בית בישראל, ובפרט פגיעה בדגל שהוא סמל הקהילה. אלימות והשחתת סמלים הם מופעים חמורים של השסעים המתרחבים בחברה הישראלית ומעבירים מסר של חוסר סובלנות וקבלה. הם מעבירים לקהילה הגאה מסר שהיא נמצאת בסכנה במרחב הציבורי. חשוב לנו להעביר מסר ברור של סובלנות וקבלה בבית הספר שלנו. לא כולם חייבים להסכים עם הכל ואנחנו מעודדות אתכן לנהל שיח על דברים שמעוררים בכם אי הסכמה. יחד עם זאת, אנחנו מחוייבים ומחוייבות לייצר אווירה סובלנית, מכבדת ומכילה כלפי כל תלמיד ותלמידה בבית הספר שלנו וכלפי כל הפרט ופרט בחברה הישראלית.

*****

הרחבה למורה

מידע בנושא אלימות כלפי להט"ב בתקופה האחרונה

- דו"ח מצב הלהט"ב בפוביה בישראל לשנת 2022, האגודה למען הלהט"ב - <https://www.lgbt.org.il/files/ugd/be9e5d462c99640a8f45c2aee52105d7d86621.pdf>

<p>כתבות ומידע בעניין עלייה באלימות כלפי להט"ב שנית 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● עלייה של 400% באלימות כלפי הקהילה הטרנסית: "ממציאים עלינו סיפורי אימה" - https://www.ynet.co.il/news/article/s10qopn82 ● עלייה בגילויי שנאה נגד להט"ב - יותר מחצי מהם כלפי טרנסג'נדרים - https://news.walla.co.il/item/3566583 ● "ניפצו חלון, זרקו פחות וקיללו": גל אלימות מדאיג נגד הקהילה הגאה - https://www.maariv.co.il/news/israel/Article-1003522 ● עלייה במקרי אלימות כלפי קהילת הלהט"ב בירושלים - https://www.rashuiot.co.il/html5/arcLookup.taf?function=details&ID=62285&did=1118&G=11409&SM= ● האגודה למען הלהט"ב: שיא במספר הדיווחים על מקרי האלימות והשנאה נגד הקהילה - https://www.israelhayom.co.il/news/local/article/13847952 ● הוועדה לביטחון לאומי דנה בעלייה בהיקף גילויי האלימות כלפי אזרחים להט"בים - https://main.knesset.gov.il/news/pressreleases/pages/press03.05.23j.aspx ● 18% מחברי הקהילה הלהט"ב ק חווים להט"ב בפוביה במקום העבודה; להט"ב בפוביה עולה למשק באחוז אחד מהתמ"ג וכל מעסיק רביעי מסרב להעסיק טרנסג'נדר - https://main.knesset.gov.il/news/pressreleases/pages/press06.06.23a.aspx 	<p>כתבות בנושא פגיעה בדגלי גאווה, קיץ 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● דגלי גאווה הוצתו בפרדס חנה: "ניסיון אלים ומסוכן לפגוע במרקם הקהילתי" - https://www.ynet.co.il/news/article/rk85qtidh ● ליל שנאה בירושלים: צעירים ונערים שרפו דגלי גאווה, להט"בים הותקפו - https://www.ynet.co.il/news/article/sjb7nu8i2 ● פשע שנאה במודיעין: אלמונים תלשו דגל גאווה ממרפסת ושרפו אותו - https://modiin.mynet.co.il/local_news/article/byu7fyj8h ● שבוע אחד: ארבעה פשעי שנאה נגד להט"ב בפרדס חנה כרכור - https://www.mako.co.il/pride-news/Article-17aa185fb67f881027.htm ● רצח, שריפת דגלים ואבנים: מתקפה מתמשכת על הקהילה הגאה - https://13tv.co.il/item/news/domestic/internal/aapns-903594264/ ● פשע שנאה: הוצת רכב עמוס בדגלי גאווה בהוד השרון - https://www.maariv.co.il/news/israel/Article-1021051 ● מי שורף דגלים במצפה רמון? - https://theliberal.co.il/pride-mitzpe-ramon/
---	---

מידע בנושא דגל הגאווה

דגל הגאווה [ידוע גם כדגל הקשת או דגל הלהט"ב], הוא הסמל המוכר ביותר של הקהילה הגאה/קהילת הלהט"ב (הומואים, לסביות, טרנסים. וביסקסואלים.ות). הדגל מייצג אחדות, גיוון, ואת המאבק המתמשך של הקהילה לשוויון וקבלה. הדגל מורכב מספקטרום של צבעים המסודרים בדוגמה אופקית, כאשר כל צבע מחזיק בסמליות ספציפית.

צבעי דגל הגאווה המקורי (1978),

ורוד: מיניות
אדום: חיים
כתום: בריאות
צהוב: אור השמש
ירוק: טבע
טורקיז: קסם / אמנות
אינדיגו: שלוה / הרמוניה
סגול: רוחניות

היסטוריה: טרם עיצבו של דגל הגאווה השתמשה הקהילה הגאה במגוון סמלים, ובעיקר במשולש הורוד. לאחר רדיפת הקהילה הגאה ע"י הנאצים וסימונה באמצעות המשולש הורוד הפך סמל זה רווי במשמעויות שליליות והקהילה הגאה החלה לחפש לעצמה סמל חדש.

דגל הגאווה נוצר על ידי האמן והאקטיביסט גילברט בייקר בשנת 1978. העיצוב הוזמן מבייקר על ידי הארווי מילק, שהיה פוליטיקאי יהודי ופעיל זכויות אדם ולהט"ב אמריקאי. בשנת '77 נבחר מילק לכהן כחבר עירייה בסן פרנסיסקו והיה להומוסקסואל המוצהר הראשון שכהן כנבחר ציבור בארה"ב. ב-27.11.78, כשנה לאחר היבחרו נרצח מילק. מותו הוביל לעלייה מהירה בפופולאריות של הדגל וביסס אותו כסמל הקהילה.

לדגל בעיצובו המקורי היו שמונה צבעים, כל אחד עם משמעות משלו (מצורפת תמונה). לקראת מצעד הגאווה בסן פרנסיסקו בשנת 1978 התאגדו כ-30 מתנדבים ומתנדבו לתפירת שני דגלים. בשל חוסר הזמינות של בד ורוד, הדגלים הופקו בשבעה צבעים, תוך השמטת ורוד. עם הזמן, עיצוב הדגל התפתח והושמט גם הצבע הטורקיז. הגרסה הנוכחית כוללת בדרך כלל שישה צבעים: אדום, כתום, צהוב, ירוק, כחול וסגול. הדגלים המקוריים נחשבו אבודים במשך כ-40 שנים. שריד מאחד הדגלים נמצא בעזבונו של בייקר באפריל 2021.

סמליות: צבעי דגל הקשת זכו לסמליות ספציפית המשקפת היבטים שונים של הקהילה הגאה:

- אדום: מייצג את החיים, ומשמש כתזכורת לאלה שנפטרו ממחלת האיידס ולמאבק המתמשך לבריאות בתוך הקהילה.
- כתום: מסמל ריפוי ומשקף את החיפוש אחר ריפוי ופיוס רגשי.
- צהוב: מסמל את אור השמש ומייצג את ההיבטים החיוביים של החיים, חגיגה, שמחה, אושר ואנרגטיות.
- ירוק: מייצג את הטבע, המייצג צמיחה, הרמוניה וחיבור הקהילה לסביבה.
- כחול: מייצג שלוה ומזוהה עם שלוה והרמוניה. מסמל את הקהילה הטרנסית.
- סגול: מסמל את הרוח ומשמש כמחווה וחברי וחברות הקהילה שהתמודדו עם אפליה ומצוקות.

העיצוב והצבעים של דגל הגאווה משקפים את הגיוון והאחדות של הקהילה הגאה. הדגל הפך לסמל בינלאומי של גאווה ונראות, והוא מוצג בהרחבה במהלך אירועי גאווה, חגיגות והפגנות לקידום שוויון וקבלה. הדגל מילא תפקיד משמעותי בתנועת זכויות הלהט"ב בארה"ב ובעולם בכלל, שימש נקודת גיבוש ומקור העצמה לאנשים המבקשים. ות לערער על נורמות חברתיות ולהילחם למען שוויון זכויות. בחלוף השנים הפך הדגל לסמל של קידמה ותקווה לעולם מכיל ומקבל יותר.